

29.11.2016

Eduskunta

Talousvaliokunta

KESKUSRIKOSPOLIISIN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITTAMISEN ESTÄMISESTÄ, LAIKSI RAHANPESUN SELVITTELYKESKUKSESTA SEKÄ ERÄIKSI NIIHIN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 228/2016)

Keskusrikospoliisi esittää pyydettyinä lausuntona talousvaliokunnalle seuraavaa.

1. Yleistä

Keskusrikospoliisin edustaja on osallistunut kyseisen hallituksen esityksen valmisteluun valtiovarainministeriön ja sisäministeriön johtamassa työryhmässä. Merkittävimmät uudistuksessa esille tulleet kokonaisuudet eivät suoraan kosketa Keskusrikospoliisia ja rahanpesun selvittelykeskusta, mutta niillä voidaan arvioida olevan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa tehostava vaikutus.

2. Rahanpesun selvittelykeskuksen toimintaan vaikuttavat seikat

Rahanpesulain uudistuksista selvittelykeskuksen toimintaan vaikuttavat keskeisesti ilmoitusten määrää ja tietomassaa koskevat ehdotukset, joita ovat mm. seuraavat esityksessä mainitut tekijät:

- epäilyttävää liiketoimea koskevien ilmoitusten tekeminen rahanpesun selvittelykeskuksen tarjoamalla järjestelmäsovelluksella,
- nk. kynnysarvoilmoitusten tekeminen 1000 euroa ylittävistä valuuttasiirroista ja
- rahanpesulain mukaisten velvoitteiden käynnistyminen 10 000 euroa ylittävistä käteismaksuista.

Lisäksi ulkomaisten rahanpesun selvittelykeskusten välisen tiedonvaihdon voidaan arvioida lisääntyvän, sillä direktiivin vaikutuksesta Euroopan Unionin sisäiset liiketoimet ja rahansiirrot tulee ilmoittaa toisen jäsenvaltion selvittelykeskukselle huomattavasti nykyistä useammin. Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta voidaan arvioida ilmoitusmäärien lisääntyvän merkittävästi.

3. Laki rahanpesun selvittelykeskuksesta

Keskusrikospoliisi suhtautuu myönteisesti erilliseen rahanpesun selvittelykeskusta koskevaan lakiesitykseen. Esitys ei sinänsä sisällä merkittäviä muutoksia selvittelykeskuksen toimintaan, mutta on aiheellista painottaa esityksen 4§ 2 momentin sanavalinnan merkitystä. Tässä nykyisen lain sanat "tarpeellisia tietoja" on korvattu sanoilla "välttämättömät tiedot". Keskusrikospoliisin kannan mukaan, jos tiedonhankinnan edellytyksiä kiristään sanamuodon vaihdolla, selvittelykeskuksen toiminta vaikeutuu merkittävästi ja samalla Suomi vaarantaa kansainvälisten velvollisuuksiensa toimeenpanon. Mikäli kyse on selvennyksestä, jolla ei ole tarkoitus tiukentaa tiedonhankinnan edellytyksiä, kuten esityksessä on mainittu, on sanamuoto hyväksyttävissä siten kuin esityksen perusteluissa todetaan.

Kuten edellä on kuvattu, uudistuksen seurauksena rahanpesun selvittelykeskukselle tehtävien ilmoitusten määrä tulee suurella todennäköisyydellä edelleen kasvamaan, kuten on tapahtunut viimeisten vuosien aikana lähes jatkuvasti. Samalla rahanpesun selvittelykeskuksen edellytetään kohdistavan ilmoitusten sisältämiin tietoihin nykyistä laajemmin niin strategista, operatiivista kuin taktista analyysiä. Samoin ilmoitusvelvollisille annettavan palautteen odotetaan tehostuvan.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella poliisilla on tarve saada lisäresursseja toimintaansa.

Muilta osin Keskusrikospoliisilla ei ole esitykseen lausuttavaa.

Keskusrikospoliisin päällikkö

Robin Lardot

Rikostarkastaja

Pekka Vasara